

K 47056205 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

คำสำคัญ : เรือนแถวไม้ / ตลาดเก่าหนองจอก / การอนุรักษ์และพัฒนาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

มนต์ต เหมพัฒน์ : การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเรือนแถวไม้ตลาดเก่าหนองจอกซึ่งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตและสังคมเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา (A STUDY ON THE PHYSICAL ENVIRONMENT OF THE NONG CHOK OLD MARKET WOODEN SHOPHOUSES IN RELATION TO THE PEOPLE'S WAY OF LIVING AND SOCIETY FOR CONSERVATION AND DEVELOPMENT PURPOSES) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศ.เกียรติคุณ อรศิริ ปาณินท์. 146 หน้า. ISBN 974 - 11 - 5456 - 9

การก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิส่งผลให้พื้นที่โดยรอบมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากการพัฒนาดังกล่าว ภาครัฐจึงได้จัดทำโครงการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะบริเวณโดยรอบท่าอากาศยาน ฯ เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา โดยเสนอให้มีการอนุรักษ์ชุมชนและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ประกอบด้วยตลาดที่ตั้งอยู่โดยรอบ 5 แห่ง ผู้วิจัยได้เลือกตลาดเก่าหนองจอกเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย เพราะเป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีวิถีชีวิตชุมชนที่ต่อเนื่อง ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวได้รับการประเมินว่ามีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของเรือนและประเภทของกิจกรรมการใช้งาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับจุดกำเนิด พัฒนาการ ความสัมพันธ์ของสถาปัตยกรรมกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน และคติความเชื่อ ภูมิปัญญาการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรม แนวโน้มการดำรงอยู่และเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งนี้เพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาเรือนแถวไม้ตลาดเก่าหนองจอกต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการค้นคว้าจากเอกสารและลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะทางกายภาพของเรือนแถวไม้ตลาดเก่าหนองจอกเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต

เรือนแถวไม้ตลาดเก่าหนองจอกมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพและกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ แต่สิ่งสำคัญที่ยังคงดำรงอยู่คือวิถีชีวิตที่ต่อเนื่องภายในชุมชน

แนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาคือการรักษาความสัมพันธ์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม รักษาวิถีชีวิตให้คงความต่อเนื่อง และนำภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมมาใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารให้คงอยู่สืบไป

K 47056205 : MAJOR : VERNACULAR ARCHITECTURE

KEY WORD : WOODEN SHOPHOUSES / NONG CHOK OLD MARKET / CONSERVATION AND DEVELOPMENT OF VERNACULAR ARCHITECTURE

MONATAT HEMAPAT: A STUDY ON THE PHYSICAL ENVIRONMENT OF THE NONG CHOK OLD MARKET WOODEN SHOPHOUSES IN RELATION TO THE PEOPLE'S WAY OF LIVING AND SOCIETY FOR CONSERVATION AND DEVELOPMENT PURPOSES. THESIS ADVISOR: PROF. EMERITUS ORNSIRI PANIN. 146 pp. ISBN 974 – 11 – 5456 – 9

Construction of Suvarnabhumi International Airport has a tendency to cause impacts on the vicinity. Thus the government had set up a city planning project by proposing conservation of community and vernacular architecture of 5 market places. The author chose the Nong Chok old market for a case study since it had a long historical record, possessed a unique architecture, and had a long continuous ways of living within community. Also, the architecture there was evaluated to be under a threat of changes both in physical characters and functional activities.

Research objectives were to answer questions about origin and developments of the community; relationship of architecture and its physical environment, way of living, economy, and believe; local wisdom for architectural creativity; trends for existence and changes; and also to find means for conservation and development of this heritage.

The studies were carried out through documentary research and field surveys.

The results of studies were summarized in the following:

Physical characters of the shophouses of the old-market in Nong Chok had been evolved from its relationships with physical surrounding, and community way of living.

Wooden shophouses in the market were under threat of developments. Tendencies were that the shophouses would undergo changing with time, both, in physical and functional uses of space. But what seemed to persist after a long lapse of time, were people's way of living.

Conservation and development concepts are to maintain relationship between community way of living and its surroundings and using local wisdom for restoration and adaptation for sustainability of the heritage.